

pokojnoga Trstenjaka, da prema zaključku ovogodišnje skupštine saberu priloge za pokriče troškova oko postavljanja spomen-ploče i da ih pošalju na adresu: Blaž Stetić, blagajnik Povjereništva Udruženja Jugoslovenskoga Učiteljstva, Zagreb, Ciglana. Na poštanskoj doznici treba točno naznačiti, da se novac šalje za spomenploču.

— **Uradniške plače in doklade.** Listi poročajo: V proračunskih dvanajstih se nabaja tudi postavka 200 milijonov dinarjev v svrhu izvršitve novega uradniškega zakona. To je bilo povod govoric, da se bodo nove plače nakazale že oktobra ali novembra. To ni točno. Neobhodni predpogoj za nakazilo novih plač je razvrstitev uradništva po kategorijah in skupinah. Uredba v smislu člena 11. se sedaj izdeluje v ministrstvu pravde na podlagi predlogov posameznih ministrstev. Pri tem pa so se pojavile velike težkoče. Zlasti gre boj za višje skupine prve uradniške kategorije. Finančno ministrstvo pritiska na vse načine, da bi se čim manj uradnikov uvrstilo v višje skupine. V zvezi z novimi plačami so tudi nove draginjske doklade. Tozadevni predlog se sedaj pripravlja v finančnem ministrstvu. Izdeluje se tudi nova ureditev selitvenih stroškov. Dnevnic pri selitvi bodo povečane, ukinila pa se bo dosedanja razdelitev dnevnic v velike in male, polne in skrajšane, ter se bodo sedaj delile samo v velike in male.

— **Jugoslovenski pedagoški bibliografski leksikon.** V »Kalendarju Učiteljskog Udruženja« namerava glavni odbor UJU prirediti zbirati gradivo za jugoslovenski pedagoški bibliografski leksikon in bo prinašalo tudi slike in biografije jugoslovenskih pedagogov. S tem bomo napravili važen korak naprej k ujedinenju. Kulturno edinstvo bo trdnjša vez in hvaležnejše polje za delo od vmešavanja v današnje dnevno politiko. Že danes opozarjamo na »Kalendar«, da si ga bo nabavil vsak naš član ter se vzame v proračun za lok. in okrajne učiteljske knjižnice.

— **Te dni smo razposlali na vsa okrajna učiteljska društva** dr. Zgečevu brošuro »Problemi vzgoje najširših plasti našega naroda«. Za člane velja knjižica samo 8 Din, sicer 12 Din. Preplačila se sprejemajo za tiskovni sklad »Tiskovnega odseka« Pov. UJU. — Hkrati smo pridelali vsakemu društvu po eno kongresno brošuro za arhiv. — Širite Stanovsko-strokovno knjižico!

— **One tovariše, ki jim je bila doposlana** dr. Zgečeva knjiga »Problemi vzgoje najširših plasti našega naroda« v svrhu referata pri okrajnih učiteljskih društvih prosimo, da referirajo pri prvih zborovanjih o knjigi, ker pričnemo knjigo v najkrajšem času razpošiljati na društva. Cena knjigi je 12 Din, pri skupnem naročilu potom okrajnih učiteljskih društev je cena za učiteljstvo znižana in stane komad 8 Din.

— **Zrelostni izpiti na državnem moškem učiteljskišču v Mariboru** so se vršili pod predsedstvom g. ministrskega odposlanca dr. Leopolda Poljanca od 24. do 28. septembra 1923. Izmed 26 kandidatov in kandidatnih jih je napravilo izpit 19, ponavljalni izpit jih je dobilo 5, reprobirana sta bila 1 kandidat in 1 kandidatinja. Izpit so napravili gg.: Hanzliček Marija, Lešnik Štefka, Plauer Marija, Ribarič Elza, Tominc Olga, Vacac Štefka, Černut Janko, Moder Janko, Ražem Milan, Stanjko Viktor, Šeško Anton, Virnik Josip, Župevc Slavko, Viher Miroslav, Senica Anton, Wusser Ludovik, Večko Filip, Pečarič Boris in Voglar Vladko.

— **Usposobljenostni izpiti za obče ljudske in za meščanske šole** pred izpraševalno komisijo v Mariboru (na državnem moškem učiteljskišču) se prično dne 5. novembra t. l. ob osmih zjutraj. Pravilno opremljene prošnje za pripust k izpitu naj se predložijo po šolskem vodstvu pravočasno okrajnemu šolskemu svetu, da bodo najkasneje do 25. oktobra v rokah izpraševalne komisije. Prošnje naj se pišejo na celo polo in kolkujejo s 3 Din, priloge pa z 1 Din. Posebna vabila k izpitu se ne bodo pošiljala. — M. Pirc, predsednik.

Naša kulturna organizacija.

Ferijalni Savez učiteljstva.

Naše prvo potovanje potom F. S. (Nadaljevanje).

Po treh urah pešhoda smo dospeli do pučke šole v Leskovcu, kjer je bilo naše prvo svratišče. Tu smo videli, s kako enostavnimi sredstvi se da ustanoviti ferijalno svratišče: postelja — vojaška

slamnica, umivalnik — bližnji potok in šolska tabla v skrajnem slučaju — španska stena. Slično in še mnogo boljše svratišče bi se dalo namestiti v vsaki šoli. Koliko koristi bi imeli od tega mi sami, ve presoditi le oni, ki je že potoval ter s hvaležnostjo v srcu užival ugodnosti F. S. Zato naj bi ne bilo šole brez svratišča, ne učitelja, ki bi ne bil član podružnice F. S. Stopimo vsi na plan, da spoznavamo našo lepo domovino v lastno korist, pa tudi v blagor naše mladine, kateri smo dolžni nuditi najboljše izmed najboljšega.

Drugo jutro smo se podali k Plitvičkim jezerom. Predaleč bi zašla, ako bi hotela opisati vse njihove naravne krasote. Omeniti hočem le Labudovac, ki leži ob prvih jezerih. To je kos zemlje, ki zasluži kakor naša Gorenjska, po vsej pravici ime »podoba raja«. Tu vidiš podzemeljske jame, kapnike, jezera, romantične steze, soteske, slapove. Priroda je ta košček sveta tako razkošno opremila, da se ne moreš dovolj načuditi tej krasoti. Neštevilni slapovi v vseh mogočih oblikah in skupinah ti stopijo pred oči. Pri nekaterih pada voda mirno po zelenem mahu navzdol, pri drugih se razprši v drobne kapljice, ki se bliščijo v solčnih žarkih kot milijoni kristalnih biserov, ki v hipu izginejo, da napravijo prostor drugim — in zopet in zopet. In ti stojiš nem pred tem veličastvom narave in gledaš zamišljeno za šumečo biserno vodo, ki se — kakor morda tudi ti — nikoli več ne vrne v ta raj.

»Žali, vodo, žali, biser ti se skali, ne vračaš se više, sim gdje raj odiše. — Miruj srce! Prode vrjeme, prode bol i strast i hir.«

Od Plitvičkih jezer smo se podali ob sinjo Adrijo. Morje, morje! Kolikokrat sem te želela videti, kolikokrat sem hrepenela po tebi, ne da te poznam. In sedaj, ko sem te videla v vsem svojem veličastvu, v vsej svoji neskončnosti, te ljubim tem gorkeje. Razumem vas vse, ki ste rojeni ob obali sinjega morja, razumem vašo bol in čutim z vami, ko se vam krči srce ob misli na nekdanje vaše morje.

(Dalje prihodnjik.)

— **I. okrožnica pokrajinskega poverjenika F. S. v Ljubljani vsem P. F. S. v Sloveniji.** Šolsko leto, čas delovanja po odborih in po podružnicah se je pričelo. Vztrajno in požrtvovalno delo bo zamogo odstraniti napake, ki so le pojavile v dosedanjem delovanju in uničiti pogreške III. kongresa F. S. v Beogradu. Obračun lanskega leta je precej nepovoljen. Ne smemo pa radi tega obupavati, ampak iz sočnega debla F. S. izrežimo vse, kar je gnilega in trhlega. To pa v zavesti, da F. S. ni pridobitno društvo, ampak idejna sila, ki si bo prej ali slej priborila pripadajoče mesto v javnosti in državi. Zato naj odbori pregledajo svoje dosedanje delovanje, razvoj celoletnega pokreta F. S., naj poiščejo senčne in solčne strani in naj pošljejo svoje delegate na I. pokrajinski zbor opremljene s točnimi referati in umestnimi nasveti.

Predvsem naj prevdarijo sledeče:
I. Kakšno stališče zavzame I. Pokr. Z. napram določbam na III. kongresu o dr. Janž. Novaku.

II. O postopanju sedanjega predsednika g. Kneževiča in njegove klike na III. kongresu.

III. O načinu pokrajinske uprave: ali ostane pokrajinsko poverjenišvo (razširjeno?) ali pa se uvede oblastni odbor.

IV. O problemu oblastnega odbora.
V. O odnošajih bivše centrale od pokrajinske uprave.

VI. O vodilnih idejah F. S. v Sloveniji.

VII. O učiteljskih ferijalcih.

VIII. O dohodkih in stroških pokrajinske uprave (budžet); viri pokr. fonda!

IX. O osebi in honorarju pokr. poverjenika odn. oblastnega načelnika.

X. O delu v podružnicah F. S.

XI. O Mestnih Udruženjih.

XII. O ferijalnih napravah (kolonije itd.) v Sloveniji.

Glede točk III.—V. podam svoje mnenje v članku, ki izide v eni prihodnjih števil »Učiteljskega Tovariša« ali pa v posebnih okrožnicah.

Pošljite točne izveščaje o delovanju svratišt in o potovanjih v preteklih počitnicah.

Izvedite »Občne zборе«, volite nove odbore tekom treh tednov, da bodo delegati za I. Pokr. Z., ki naj bi se vršil sredi oktobra (14. oktobra 1923?), že pripravljeni.

Tam, kjer je moja navzočnost potrebna in brez večjih stroškov mogoča, me pravočasno obvestite.

Štajerske podružnice naj se glede tega domenijo. Vse predloge in kandidature glede pokraj. poverjenika (štva) odn. oblastnega odbora vpošljite pravočasno!

Nahajamo se v dobi popolne decentralizacije v F. S., delni neuspehi in ovire naj nas ne strašijo. Delo, vztrajno delo in zopet delo ter tesno sožitje podružnic s pokr. upravo nas bodo gotovo dovedli do cilja.

Ferijalni pozdrav pošilja Maček Viktor, t. č. pokr. poverjenik v Ljubljani. Moji sedanji naslov: Gosposvetska cesta št. 10.

Pripis: Tajništva učiteljskih P. F. S. naj vpošljejo v redakcijo lista ali na pokr. poverjenika točne podatke o svojih podružnicah (datum ustanovitve, tekoča številka, naslov tajnika oziroma predsednika), da se v informacijo učiteljskim društvom objavi v listu v koloni F. S.

— **I. Učiteljska podružnica F. S. za Kranjski okraj.** Maja letošnjega leta se je pri društvenem zborovanju ustanovila učiteljska podružnica F. S. za Kranjski okraj. Med mnogimi članki o F. S. je učiteljstvo spoznalo veliki pomen F. S. in udobnosti njega, zato so gotovo posameznikom znane vse zahteve in pravice, kakor dolžnosti ferijalcev. Torej, tovariši, tovarišice iz Kranjskega okraja, pristopite k naši podružnici. Ako je kdo včlanjen pri kakšni drugi podružnici, naj se tam odglasi in vstopi v domačo. Prijavite svoj pristop takoj tajnici Mici Malenškovi, učiteljci v Predosljah pri Kranju, čimpreje, tem ceneje.

Naša samoizobrazba.

— **Materinska ljubezen v Cankarju.** predaval pri Celjskem učiteljskem društvu dne 20. septembra t. l. v Celju dr. Lj. Pivko. Udeležencev?

— **Učiteljsko društvo za Marenberški okraj** je imelo v šolskem letu 1922./23. 5 (pet) predavanj in ne samo tri, kakor je v »Učit. Tovarišu« navedeno. Razen teh treh je bilo še predavanje tov. Kranjnika: »Narodnostno-jezikovni quodlibet« in tov. Delkina: »Jadransko morje in Jugoslavija«.

Književnost in umetnost.

Nove knjige in druge publikacije.

— **kpl. Slovenska Matica.** Pravkar je izšla izdaja Matičnih knjig za leto 1922. Ker so stroški tiska in papirja teh knjig: zadnji zvezek »Slovenskih narodnih pesmi« in tretji zvezek »Dr. Mencingerjevih izbranih spisov«, visoko narasli, je Slovenska Matica primorana svojim članom oddajati te dve knjigi proti doplačilu 10 Din in pošiljalnih stroškov k dosedanjim članarini. Nečlani dobivajo knjigi pri upravi »Slovenske Matic« po 30 Din za posamezen zvezek. Za tekoče leto je članarina neobvezno 30 Din. Za to leto se pripravljata četrti zvezek »Dr. Mencingerjevih izbranih spisov« in zadnji zvezek »Slovenske zemlje«, to je Štajerske s Prekmurjem in zgodovinskim in prirodopisnem oziru. Obenem naznanja Slovenska Matica, da je zvišala cene knjig, kar jih ima v zalogi, sosebno pa opozarja, da oddaja zemljevid slovenskega ozemlja skupno s kazalom za 100 Din.

— **kpl. »Ženski svet«** izhaja v Trstu enkrat na mesec. Naročila za Jugoslavijo sprejema g. Mila Prunkova v Ljubljani, Karlovska cesta 20, I. nadstr. Naročnina znaša letno 48 Din, polletno 24 Din, četrtletno 12 Din. — Novim naročnicam je za letos na razpolago le še druga polovica tega letnika, ker so prve številke vzlic dvakratnemu ponatisu že pošle.

— **kpl. Biblioteka Rdečega križa S. H. S.** No 1. Pravila Društva Rdečega križa kraljevine SHS. in zakon o olajšavah in pravicah Rdečega križa. Beograd.

— **kpl. Svetislav St. Radojčić, sekr. min. prosv.:** Opis i uputstvo za upotrebu učila za početnu nastavu čitanja (Kinematografa za ščitavanje). Sa 4 slika. Cena je aparatu 880 Din po komadu. Poručbine se šalju neposredno vlasniku patenta: Svetoslavu St. Radojčiću, Beograd. Poenkareova ul., br. 28/I.

— **kpl. Djački atlas. Naša Domovina.** Zemljopisna crtanka za učenike. Udesio Dušan Ružič, učitelj in urednik »Učiteljskog Vesnika«, Novi Sad, Jakišičeva 13. — III. sveska. Hrvatska-Slavonija, Bosna-Hercegovina, Dalmacija, Slovenija, razradjena u tri karte, te kartom kraljevine SHS so podelom na oblasti i 70 crteža, za IV. razred. Cena 8 Din. — Knjižara »Natošević« — Novi Sad.

— **kpl. Josip Brinar: Slovenska vladnica za višje razrede osnovnih šol in za**

meščanske šole, višja stopnja. Drugo neizpremenjeno izdanje. Odborila pokrajinska uprava za Slovenijo, oddelek za prosveto in vere, z dne 14. oktobra 1922, št. 3642, za višje razrede osnovnih šol in za meščanske šole. Cena kartonirani knjigi 24 Din. Založila knjigarna Goričar & Leskovšek v Celju leta 1923.

— **kpl. Mih. M. Stanojević: Ivan Filipović,** njegov život i rad (1823. † 1895. leta — 1923.) — Ob proslavi stogodišnjice mu od rodenja — (Prestampano iz »Učitelja« sv. I. 1923) Soliko.

— **kpl. O četništvu — skautizmu.** (Predavanje in diskuzija o »novem načinu vzgajanja mladine«.) Dr. M. Gj. Popović-F. Mikić. Založil steg. skautov v Celju. (F. Mikić, Celje, Gregorčičeva 3).

Ocene.

— **k Kinematograf za početno čitanje (Čitalni stroj — cirilski)** od Sv. S. Radojčića. Odboren na osnovi izjave Glavnega Prosvetnega Sveta od ministra prosvete (O. N. Br. 13.974 od 24. marca 1923), da se to učilo odobri za vse osnovne šole v kraljevini in za analfabetke tečaje. Učilo je zavarovano z zakonom o patentu od min. industrije. Učilo napravi posebno prvi pouk v čitanju zelo zanimiv. Princip obstoji v tem, da se z vrtenjem prikazuje vse črke alfabeta zaporedno v osmih okencih in se na podlagi tega sestavljajo besede, sestoječe iz osem glasov. Dobe se posebni podrobni opisi tega učila in se je v tem oziru obračati na zgoraj navedeni naslov.

— **k Ružičev »Djački atlas«** Naša Domovina je prav originalna pomožna zemljepisna knjiga, oz. atlant, ki podaja otrokom zemljepis naše domovine na podlagi slik. V priprostih skicah, ki jih otroci tudi lahko prisujejo se podajajo učencem narodni običaji, zemljepisne posebnosti in zgodovinsko važne osebnosti in predmeti. Poleg tega so pridejane tudi zemljepisne skice, ki jih tudi lahko otroci posnemajo. Tretji zvezek obravnava poleg Hrvatske in Slavonije, Bosne in Hercegovine in Dalmacije tudi Slovenijo. Od Slovenije prinaša sledeče slike: Zem. črtež, Blejsko jezero, kmetsko koč, izvir Savice, Soča, Postojno, Savsko obal, domačo obrt: sitarstvo itd., Slovenko v narodni noši, zvonarna, Valentin Vodnik, Fr. Prešeren, kralj Matjaž, planinka, Simon Gregorčič, knežji prestol na Gosposvetskem polju. Zelo zanimiva je karta razdelitve države na oblasti. Posebno pozornost pa vzbudi na zadnji strani skica in karta, kako Italija reže od Slovenije Julijsko Krajino — nož teče ravno čez Snežnik — spodaj je pa tekst in napev »Vapaja«, po Ferdo Juvancu. Ideja zemljepisnega pouka potom takih skic je jako zdrava in dobra, ker si otroci potom prerišavanja utrjujejo zemljepisno in zgodovinsko učivo, treba bi bilo samo skice nekoliko izpopolniti in napraviti jasnejše. Z zadnjo skico in pesmijo je pa avtor pokazal tudi razumevanje za naše najsvetejše težnje. Onim, ki se zanimajo za tovrstni pouk, bo knjiga zanimiv pojav, da si tisk cirilski, kar pa ne moti.

— **k »Ženski svet«, 9. številka »Ženskega sveta«** prinaša sledečo vsebino: Obrazi in duše. VII. Srečko Kosovel: Lepa Vida v duši Cankarjevi. — Utrva: Scherzo. — A. I. Kuprin: Kočevanje v Olesja. — Dr. Iv. Lah: Gabrijan in Šembilja. — Zvonimir Kosem: Slovo. — I. P.: Ženska volilna pravica. — Izvestja: Društvena poročila. — Po ženskem svetu. — Materinstvo. — Gospodinjstvo. — Kuhinja. — Modno poročilo. — Književnost in umetnost. — Razgovori. — Modna priloga. — V tej številki so pod rubriko izvestja zanimivi članki. Tako na pr. »Mednarodna ženska liga za mir in svobodo« izpod peresa ga. A. Št. — Dalje upoštevanja vredno poročilo: Parižanke in narodna noša. »Iz kuharske umetnosti« piše zanimiv članek naša vrla strokovnjakinja na tem polju ga. Jerica Zemljanova. — Modno poročilo bo marsikateri naročnici dobrodošla opora pri izbiranju obleke za zimski čas. — Poročilo o književnosti in umetnosti, ki ga prinaša 9. številka, dokazuje, da stremi »Ženski svet« podati svojim naročnicam tak list, ki jih bo seznanjal z vsem, kar mora današnje ženo zanimati.

— **k Josip Brinar: Slovenska vladnica za višje razrede osnovnih šol in za meščanske šole** je izšla v drugem natisu. Knjiga je izšla v neizpremenjenem izdanju, v dobri opremi in je odobrena kot učna knjiga od pokrajinske uprave za Slovenijo, oddelek za prosveto in vere. Da knjiga ustreza svojemu namenu, nam izpričuje že drugi natis v tem kratkem času.

—k Ivan Filipovič. (Mih. M. Stanojevič.) Uredništvo »Učitelja« v Beogradu je izdalo v pravlični brošurni obliki ponatis v spomin 100letnice rojstva Ivana Filipoviča. Spis nam predoči Ivana Filipoviča kot pedagoškega delavca in stanovskega borca, ki ga jugoslovanski pedagoški bibliografi ne morejo prezreti in bo tudi jugoslovanskemu učiteljstvu ostal v trajnem spominu.

—k Dr. M. Gj. Popović-F. Mikić: O četništvu-skautizmu. Iz predavanja in diskuzije o »novem načinu vzgajanja mladine« dne 12. januarja 1914 v dvorani 3. beogradske gimnazije). Ponatis izdan z gmotno podporo zdravstvenega odseka v Ljubljani. Čisti dobiček namenjen četniškemu in antialkoholnemu gibanju. — Zdrava ideja četništva je našla mnogo tal tudi pri nas in vzgojni sistem četništva se nam zdi prav dobro posrečen. Brošurica nas vglobi v polnem obsegu v vprašanje. V današnji dobi, ko se je notranja plemenitost človeka tako zredčila, bi bilo nujno potrebno, da se tudi učiteljstvo posluži tega vzgojnega sredstva ter potom njega deluje na notranji preobrazbi človeštva. Posebno za nekmetске sloje bi se dalo četništvo še bolj uveljaviti potom šole, ki ga mora v vsakem oziru podpirati.

Obrambni vestnik.

—ob List »Tabor« v Mariboru piše v svoji številki z dne 20. septembra t. l. sledeče: »Upravičena pritožba. (Dopis iz Slov. goric). Katoliški duhovnik Golec, ki se tako lepo ravna po naukih katekizma, že zopet strelja na učiteljstvo. Tokrat je vzel v 38. številki »Slov. Gospodarja« na muho nadučitelja pri sv. Andražu v Slov. goricah, češ, da je svojim nedeljskim obiskovalcem razlagal, da so poslanci SLS zakrivali preložitve glavnih počitnic ter na to prav po farizejsko obrača kopje namenoma proti vsemu učiteljstvu rekoč: »Vi učitelji ste želeli tako imeti in v Ljubljani so Vaši liberalni prijatelji tako storili.« — G. Golec dobro ve, da pri preložitvi glavnih počitnic ni imelo učiteljstvo nobene besede, saj ni niti njegova niti krajin in okrajnih šolskih svetov niti višjega šolskega sveta nikdo vprašal za mnenje, temveč je oddelek za prosveto in vere pokrajinske uprave za Slovenijo s svojim odlokom z dne 19. julija 1922, št. 2343 odredil samostalno, naj bodo glavne počitnice na vseh osnovnih in meščanskih šolah v Sloveniji izjednačene. Učiteljstvo ne more nič za to izpremembo ter se mora pokoriti ukazu višje naučne uprave. — Tako je, g. Golec, in nič drugače! Vam seveda ni do resnice, temveč Vam je največ do tega, kako bi pri narodu učiteljstvu zmanjšali zaupanje. Resnicoljubni Golec tudi dobro ve, da bode o ugovorih proti tej naredbi konečno odločilo naučno ministrstvo. Ako bi bil Golec le količkaj naklonjen učiteljstvu, krog katerega se je kot kaplan rad sukaj, bi takih dopisov, ki ustvarjajo napeto razmerje, ne priobčeval. List »Slov. Gospodar« je silno predrzen. V ravno isti številki namreč vabi, naj se vse šolske knjige in potrebščine za osnovne, meščanske in srednje šole kupujejo v Cirilovi trgovini. Duhovnik Golec ceni tovarištvo učiteljstva strahno nizko, če misli, da bode še kateri zavedni učitelj prestopil prag Cirilove trgovine, preko katerega hodi vsak dan ošabni Golec s svojim kopjem žalit in izzivati učiteljstvo v »Slov. Gospodarju« in »Straži« po Goljatovo. Iz tega »Taborovega« poročila je razvidna zavist duhovnikov, ako si hodijo na deželi farani ob nedeljah k učitelju po nasvete. Apelu-jemo na tovariško in stanovsko zavest: Nobeden zaveden učitelj in učiteljica naj ne naroča ničesar več v Cirilovi trgovini v Mariboru ter naj tudi osebno ne prestopi več njenega praga! To bode naša najbolj izdatna bramba. Našemu branitelju »Taboru« priznanje in čast!

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA ORMOŠKI OKRAJ vabi na proslavo svoje 50letnice, ki se vrši v nedeljo, dne 7. oktobra 1923 po sledečem sporedu: I. Slavnostno zborovanje v ormoški okoliški šoli ob 11. uri. a) Predsednikov pozdrav. b) Tajnikovo poročilo o 50letnem društvenem delovanju. II. Ob 12. uri obisk umrlih društvnikov na ormoškem pokopališču. III. Ob 13. uri banket v ho-

telu Bauer. — Predsednik: Josip Rajšp. Tajnik: Adolf Rosina.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LAŠKI OKRAJ zboruje v sredo, dne 10. oktobra 1923 ob 10. uri v šoli na Zidanem mostu. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Poročilo predsedstva, društvene zadeve in dopisi. 3. Poročilo o pokrajinski skupščini v Ptuj in II. kongresu v Ljubljani. 4. O združništvu. — Predava odposlanec Zadržne zveze v Celju in Jurko Blaž »O učitelju kot šolskem zdravniku«. 5. Vprašalna škrinjica. 6. Slučajnosti. Udeležba obvezna. Tovariš poverjenik prosi še za zaostalo članarino Slov. Šol. Mat. l. 1923. Odbor.

— »KRŠKI KROŽEK« UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA KRŠKI OKRAJ zboruje v nedeljo, dne 7. oktobra ob pol 11. uri v risalnici meščanske šole v Krškem. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo o skupščinah; poročata delegata Vl. Levstikova in J. Vanič. 3. Fr. Žgeč: Problemi vzgoje najširših plasti našega naroda; poročata tov. M. Zor. 4. Nekatera važnejša vzgojna vprašanja v povojni dobi; predava tov. Leop. Levstik. 5. Slučajnosti. Udeležba obvezna za vse člane krškega krožka. Tovariši(ice) iz tržiškega krožka dobrodošli. — Učiteljstvo se na dan zborovanja lahko tudi udeleži koncerta, ki ga priredi ljubljanska »Glasbena Matica« v Krškem ob 4. uri popoldne. — Odbor.

— LJUBLJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje v soboto, 6. oktobra 1923 na Šentjakobski šoli. Začetek zborovanja točno ob 6¼. uri zvečer. Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika. 2. Tajnikovo poročilo o dopisih. 3. Pogovor o delovnem programu društva in eventualni nasveti. 4. Razgovor o pomenu Osrednje Zveze javnih nameščencev za nas. 5. Slučajnosti. Zborovanje obvezno! Odbor.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

—Poročevalce o prireditvah na šolskih odrih za naš list opozarjamo na sklep pokrajinske skupščine, da naj v stanovske liste poročajo o prireditvah le na kratko, in sicer zgolj v svrhu statistike: Kraj, dan prireditve; ves spored; približno število obiskovalcev in iz katerega kroga, gmotni uspeh in v kak namen se porabi; katere točke so posebno ugajale občinstvu; opusti naj se vsaka samohvala tov. in tovarišic, ki so sodelovali, pač pa naj se spodaj pri poročilu navedejo oni tovariši in tovarišice, ki so se posebno odlikovali pri prireditvi, zgolj v osebno informacijo, kar pa ne pride v list; poskrbeti hočemo, da bodo oni otroci, ki so posebno dobro nastopili, pohvaljeni v mladinskih listih, enako tudi, da pridejo poročila o prireditvah tudi v one liste, ki jih čita ljudstvo. — Prosimo, držite se teh sklepov, ker sicer bodo zopet zamude s poročili in hranimo z dragim papirjem in tiskom!

+ Poročevalce o zborovanjih okrajnih učiteljskih društev za naš list opozarjamo na sklep pokrajinske skupščine, da naj bodo poročila prav kratka. Opusti naj se vse formalnosti: otvoritve, pozdravov, naštevanje »višjih« oseb, opisovanje gostilniške postrežbe itd., itd. Poročilo naj služi statistiki, informaciji in pregledu smeri gibanja in orientaciji. Poročila naj obsegajo: Društvo, kraj in dan zborovanja; stanovske smernice društva; referati in predavanja (teme), predavatelji, zelo važne (a kratke) poteze debate in število navzočih ter odsotnih članov; resolucije predavanj in sklepi zborovanj, v kratki obliki. — Prosimo, držite se tega sklepa, ker sicer bodo zopet zamude s poročili. Hranimo z dragim papirjem in tiskom!

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani. Odgovorni urednik: Franc Štrukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana.

Pokusite ----- **ŽIKO** ----- in se pripravite, da ni okusnejše kave. Popolnoma nado-mešča pravo kavo, zato je tudi najcenejša. Dobi se v vseh boljših trgovinah. Prijatelji nekdanje Vydrovke jo lahko naroče tudi direktno po povzetju najmanj 5 kg. Pražarna »Žika«, d. z. o. z. Ljubljana, Rožna dolina.

... Pošljite nemudoma zopet 5 kg Žike. Ker je kuhinja par dni brez nje, je vse narobe. M. P. Bled, 27. 7. 1923.
... Žike smo se tako privadili, da ne potrebujemo nobene druge kave... F. H. naduč. Svečina, 2. 5. 1923.
... Žika je res takšna, kakor je bila svoj čas Vydrovka, zato mi pošljite zopet 5 kg... I. S. Rečica, 3. 6. 1923.

IZŠLA JE NOVA KNJIGA

OBČI ZEMLJEPIS

ZA VIŠJE RAZREDE OSNOVNIH ŠOL.

SESTAVILA:

J. MEŠIČEK IN FR. DRNOVŠEK.

ODOBRENO KOT POMOŽNA UČNA KNJIGA.

CENA VEZANI KNJIGI 12 DIN.

NAROČA SE V KNJIGARNI UČIT. TISKARNE V LJUBLJANI.

Tovariši!

Širite 2. zvezek

Tovarišice!

Stanovsko-strokovne knjižnice:

Dr. FRANJO ŽGEČ:

Problemi vzgoje najširših plasti našega naroda

med članstvo.

Naj ne bo organiziranega tovariša in tovarišice brez tega dela.

Knjigo so prejela za razprodajo okrajna učiteljska društva.

Poverjenišvo UJU v Ljubljani.

DRUGA SRBSKA ALI HRVATSKA ČITANKA

prikladna za višje razrede osnovnih šol in tudi za meščanske ter nižje srednje šole.

Sestavil: TOMO JEDRLINIČ.

Odobreno od oddelka za prosveto z dne 21. VIII. 1923, št. 3137.

CENA VEZANI KNJIGI 22 DIN.

Knjiga je drugi del »Srbsko-hrvatskih čitank za slovenske osnovne šole« v treh delih, ki jih izda Učiteljska tiskarna.

NAROČA SE V KNJIGARNI UČITELJSKE TISKARNE V LJUBLJANI.

Priporočamo!

Priporočamo!

Pravkar je izšel

zemljepis Jugoslavije
I. del

slovensko ozemlje

Sestavila: PAVEL PLESNICAR in RADO GRUM.

Z 10 zemljevidi in 24 pokrajinskimi slikami.

Odobreno z odlokom pokrajinske uprave za prosveto.

Cena vezani knjigi 28 Din.

Naročila sprejema: Knjigarna Učiteljske tiskarne v Ljubljani.